

I Anledning af „Det, som bør dø“.

Der er i Frk. Thit Jensens Artikel i forr. Nr. af dette Blad nogle Udtalelser, som jeg synes ikke bør staa uimodsiget.

Først dette, at Frøkenen siger: „Loven om Ægtepagt duer ikke, fordi den ikke er tvungen“. Nej, det er ikke her, Fejlen ligger. Vi maa søge den andet Steds: hos Kvinderne. I Lovene skal dog helst al unødigt Tvang undgaas. Efter min Mening vil det være et Tilbageskridt at forlange tvungen Ægtepagt. Men et Fremskridt vilde det være, et stort Fremskridt, om Kvinderne blev saa oplyste, at de kendte de Love, som giver dem Rettigheder, og forstod at benytte sig af dem.

Frøkenen undrer sig over, at saa mange Kvinder vedblivende gifter sig, De har det dog meget bedre ved at lade være.

Ja, har de nu egentlig det?

Jeg tror det ikke.

De har det lettere, det er sikkert. De har kun sig selv at sørge for, kun sig selv at tænke paa, naar deres Arbejde er endt. De er ikke bundne til Hjemmet af Mand og Børn. Men Baand kan være bløde og lette at bære. Og det giver Livet Værd, at andre Menneskers Vel er afhængig af En selv.

„Hver Kvinde gøre sig til en stærk og selvstændig Person — det er Maalet — og leve sit Liv selv“. Maalet! Jeg synes det er Midlet. Først naar en Kvinde er stærk og selvstændig, kan hun med Virkning deltage i Kampen for sit Kønns Frihed. At naa denne Frihed, det er Maalet. Og endda kun det foreløbige Maal. Naar Kvinden har samme Ret og Lejlighed til at gøre sit Arbejde i Samfundets Tjeneste, som Mændene nu har, vil hun snart opdage, at der er mange Maal, der maa naas, inden vi kan se paa vor Samfundsbygning og sige, at alt er saare godt.

„Dette med Moderkald som en absolut Nødvendighed eller en himmelsk Pligt“, siger Frk. Jensen er en Floskel. Ja, det vedgaar jeg. Men det er da vel nødvendigt, at der fødes Børn? Og hvor skal de komme fra, naar enhver stærk og selvstændig Kvinde „lever sit Liv selv“, eller som der foreslaas længere henne i Artiklen, „lader sit Skød visne“, for ikke at føde en Mand.

Frøkenen mener vel ikke, at kun de svage og uselvstændige Kvinder skal føde Børn?

I saa Fald gik det maaske dog lidt for meget ud over den kommende Slægt.

Men der er én Ting til, der taler imod at enhver Kvinde „lever sit Liv selv“.

Hvis dette skete, vilde vi se Egenkærligheden vokse i en uhyggelig Grad. Kun faa er de

Mennesker, der fødes med Trangen til at gøre godt imod andre; enten skal de opdrages dertil, eller — deres Børn skal lære dem det.

Har Frøkenen aldrig set den Forandring, der foregaar med en Kvinde, naar hun er bleven Mo'r. Har hun ikke set det Blink i Øjnene, naar en Mo'r ser paa sit lille Barn? Ikke hørt den Ømhed i Stemmeklangen, naar hun taler til det? Set den lette Haand, hvormed hun stryger det over Haaret? Sjældent vil en ung Pige kunne trøste et grædende Barn saa mildt og venligt som en Mo'r. Og ud af denne Moderfølelse udvikler sig det i Kvindens Natur, der gør, at hun har Medlidenhed med andre Mennesker og forstaar deres Sorg. Denne Moderfølelse, ogsaa overfor de smaa i Samfundet, er en af de Værdier, Kvinden skal bringe med ind i det offentlige Liv.

Saa kommer jeg til Dekadencen. Frøkenen kalder det „en højest humoristisk Svingning“, at Mænd længes efter Børn, Arnekrog, Faderfornemmelser o. s. v.

„Det er Dekadence, maskulin Svaghed“, siger hun. Forstaar Frk. Thit Jensen da ikke, at netop den Mand er stærk, der længes efter Børn? Han har ikke opgivet Troen paa Livet; han vil det skal fortsættes ud over hans Tid, og han vil have Del i, at det sker. Vi bør just være den Mand taknemlig, som ønsker sig Børn. For det er jo en Svaghed i vort Samfund, denne Angst mange Ægtefolk har for, at deres Børneflok skal vokse.

Der ligger, synes jeg, en Opgave for alle Samfundsreformatorer: at lette Livsvilkkaarene for Folk med en stor Børneflok. Det, der betinger en Nations Vækst og Udvikling er, at Befolkningen stiger. Det Land, som ikke har noget Fødsels-overskud, vil tilslidst gaa til Grunde. Fremmede vil trænge ind og dyrke den Jord, som Landets egne Beboere er for faa til at frugtbargøre. Handel og Industri vil gaa over paa fremmede Hænder, og efterhaanden vil en anden Nation fortrænge de „stærke og selvstændige Kvinder“ og de barnløse Mænd, der „levede deres Liv selv“ i Egenkærlighed og Velvære.

Dekadence, det er Slægtens Forfald, og den fremmes efter min Mening bedst, naar Manden holder op med at længes efter Børn.

Men saa længe Verden staar, vil Evigheds længslen bo i Menneskenes Bryst; og nu i vor Tid, da saa mange Mennesker har opgivet Troen paa et Liv efter Døden, vil denne Længsel finde sit Udtryk i Ønsket om Fortsættelsen af Livet her paa Jorden i Børnene.

En „Arnekrog“ maa efter Frøkenens Mening Manden heller ikke have Lov til at længes efter. Det er jo dog ikke hans Mening at lune sig der hele Dagen. Og efter endt Arbejde kan vi vel nok unde ham Hvile i et hyggeligt Hjem, ved Arnen? Nej, han skal ud „paa Togt, paa de vilde